

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΑΠΟΦΑΣΗ

98/2014

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ(δδ) Ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 26 Μαρτίου του έτους δύο χιλιάδες δεκατέσσερα 2014 ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.00 π.μ., και επί της οδού Κηφισιάς 7 στους Αμπελοκήπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος:** Ραΐκος Δημήτριος
- 2. Αντιπρόεδρος:** Μπουσουλέγκα Χριστίνα
- 3. Μέλη:** Καραμανλής Ευάγγελος
Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Τσιάβου Στυλιανή

Εισηγητής: Καϊάφα Καλλιόπη

Ερώτημα: Το υπ' αριθ. πρωτ. Β4.α/οικ 12112/06.02.2014 αίτημα του Υπουργείου Υγείας, που παραλήφθηκε στις 10/02/2014 από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (εφεξής «Αρχή») με αριθμ. πρωτ 671. και συμπληρώθηκε με το με αριθμ πρωτ Β4.α/Γ.Π./οικ2266 8/13-3-2014 έγγραφο που παρελήφθη από την Αρχή στις 13.03.2014 με αριθμ πρωτ. 1251 με το υπ αριθμ Β4.α/Γ.Π./οικ26295/26-3-2014 έγγραφο που παρελήφθη από την Αρχή στις 26.03.2014 με αριθμ πρωτ. 1450.

Θέμα: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή του Υπουργείου Υγείας στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σύναψη σύμβασης συμπληρωματικών υπηρεσιών του έργου “Μηχανισμός Υποστήριξης των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και Δικτύωσης-Συνεργασίας σε Τομεακό και Περιφερειακό Επίπεδο” προϋπολογιζόμενης δαπάνης €1,355.200,00 μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και διάρκειας είκοσι δύο (22) μηνών.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παραστάθηκε η κ. Κατσικάρου, Διευθύντρια Διεύθυνσης Προμηθειών & Διαχείρισης Υλικού του Υπουργείου Υγείας, η οποία εξέθεσε τις απόψεις της επί του θέματος.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από το σχετικό φάκελο προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό :

1. Με την υπ αριθμ ΔΥ6β/Γ.Π/οικ. 137893/11-11-2010 απόφαση, προκηρύχθηκε ο υπ. Αριθμ. 6/2010 ανοικτός διεθνής διαγωνισμός για το έργο “Μηχανισμός Υποστήριξης των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και Δικτύωσης-Συνεργασίας σε Τομεακό και Περιφερειακό Επίπεδο”, συνολικού προϋπολογισμού €3.850.000 πλέον ΦΠΑ και συνολικής διάρκειας πενήντα έξι μηνών.

Αντικείμενο του συγκεκριμένου έργου σύμφωνα με το άρθρο 3.3.1 της διακήρυξης είναι: *“η παροχή υπηρεσιών από Εξωτερικό Ανάδοχο προς τους Δικαιούχους φορέων σχεδιασμού, παρακολούθησης και εφαρμογής των παρεμβάσεων στον τομέα της ψυχικής υγείας, μέσω της δημιουργίας και λειτουργίας Μηχανισμού Υποστήριξης και Παρακολούθησης του προγράμματος “Ψυχαργώς Γ” φάση. Το φυσικό αντικείμενο του έργου θα έχει διάρκεια 56 μήνες και θα ολοκληρωθεί το Νοέμβριο του 2015.”*

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 3.3.3 της ίδιας διακήρυξης: *“Το αντικείμενο του έργου του Μηχανισμού Υποστήριξης και Παρακολούθησης του προγράμματος “Ψυχαργώς – Γ” φάση” περιλαμβάνουν –κατ’ ελάχιστον- τις ακόλουθες υπηρεσίες:*

A. Συμβουλευτική υποστήριξη στην ωρίμανση έργων ψυχικής υγείας

- Ανάπτυξη εργαλείων και πρωτοκόλλων στην κατεύθυνση της ενίσχυσης του συντονισμού, της δικτύωσης και της ποιοτικής λειτουργίας των δομών του Τομέα Ψυχικής Υγείας.
- Ανάπτυξη πρωτοκόλλων για την προστασία των δικαιωμάτων των ατόμων με ψυχικές διαταραχές στο πλαίσιο διαδικασίας διαβούλευσης και εναρμόνισης με τις συστάσεις διεθνών οργανισμών (ΣτΕ, ΠΟΥ).
- Επεξεργασία και ανάπτυξη αναλυτικών εργαλείων – οδηγών και οδηγιών βελτίωσης και διασφάλισης της ποιότητας όλων των τύπων των δομών ψυχικής υγείας, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς και πιλοτική εφαρμογή τους.
- Εκπαίδευση, ενημέρωση και υποστήριξη των στελεχών των δομών ψυχικής υγείας, αλλά και των θεσμικών και εποπτικών οργάνων του Υπουργείου Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης στις διαδικασίες βελτίωσης και διασφάλισης της ποιότητας. Ανάπτυξη υλικού (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή) για δράσεις προαγωγής της ψυχικής υγείας και πρόληψης των ψυχικών διαταραχών και υποστήριξη των φορέων ψυχικής υγείας στην υλοποίηση των σχετικών δράσεων.
- Ανάπτυξη εργαλείων και διαδικασιών για την παρακολούθηση και πιστοποίηση υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

- Διερεύνηση δεικτών μέτρησης της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και ανάπτυξη μεθοδολογικών εργαλείων παρακολούθησης κοστολογικών στοιχείων για τις μονάδες ψυχικής υγείας, καθώς και πιλοτική εφαρμογή τους.
- Ανάπτυξη διαδικασιών παρακολούθησης των εξελίξεων στο πρόγραμμα «ΨΥΧΑΡΓΩΣ» με την εφαρμογή κατάλληλων δεικτών υφιστάμενης κατάστασης, εισροών / διαδικασιών , εκροών / αποτελεσμάτων και επιπτώσεων.
- Επιστημονική υποστήριξη και κατάρτιση των στελεχών δομών ψυχικής υγείας και των θεσμικών οργάνων του τομέα ψυχικής υγείας σε θέματα: εφαρμογής αρχών και πρακτικών κοινοτικής ψυχιατρικής φροντίδας, εφαρμογής αρχών και πρακτικών αποϊδρυματισμού, πρόληψης του νεοϊδρυματισμού, ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, ολιστικών παρεμβάσεων σχετικά με την πρόληψη (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια) των ψυχικών διαταραχών και με την προαγωγή της ψυχικής υγείας του πληθυσμού, διερεύνησης των αναγκών ψυχιατρικής φροντίδας και ψυχικής υγείας, εξυπηρέτησης αναγκών σε τοπικό - τομεοποιημένο επίπεδο.

Β. Τεχνική υποστήριξη υλοποίησης έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ

- Τεχνική υποστήριξη των Φορέων, που προτίθενται να υποβάλλουν προτάσεις στο Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού (Άξονας 5: Εδραίωση της μεταρρύθμισης στον Τομέα της Ψυχικής Υγείας. Ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, και προάσπιση της & Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού) όσον αφορά στη διαμόρφωση των προτάσεων και τη σύνταξη των απαιτούμενων Τεχνικών Δελτίων Προτεινόμενων Πράξεων.
- Τεχνική υποστήριξη των Φορέων υλοποίησης (μονάδες υγείας, φορείς ΝΠΔΔ & ΝΠΙΔ, ΥΠΕ κλπ), σε θέματα σχεδιασμού, συντονισμού, διοίκησης και διαχείρισης των επιμέρους συγχρηματοδοτούμενων έργων για την ψυχική υγεία και τη ψυχιατρική μεταρρύθμιση γενικότερα, στο πλαίσιο του γενικότερου σχεδιασμού του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Τεχνική υποστήριξη των φορέων υλοποίησης σε θέματα παρακολούθησης της υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων στον τομέα της ψυχικής υγείας και συντονισμού των απαραίτητων ενεργειών για την υλοποίησή τους
- Παρακολούθηση για λογαριασμό της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης του χρονοδιαγράμματος των ενεργειών των έργων στον τομέα της ψυχικής υγείας του αναθεωρημένου Προγράμματος Ψυχαργώς, με τακτική συγκέντρωση κωδικοποιημένων πληροφοριών και την καταχώρισή τους σε ειδικό λογισμικό πρόγραμμα χρονικής παρακολούθησης των έργων.
- Ανάπτυξη διαδικασιών και εργαλείων παρακολούθησης για λογαριασμό της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας της προόδου υλοποίησης των δράσεων / έργων που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ (π.χ. ΤΕΠΑΝΑΔ κλπ).

Γ. Παροχή εξειδικευμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών

- Παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών υποστήριξης προς τους Φορείς υλοποίησης στον τομέα της ψυχικής υγείας. Ειδικότερα:
 - ο Παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών υποστήριξης, μεταφοράς τεχνογνωσίας και επιστημονικής βοήθειας προς τους φορείς, τις Μονάδες και τους επαγγελματίες ψυχικής υγείας σε όλα τα αντικείμενα που άπτονται του θεραπευτικού, κλινικού και αποκαταστασιακού έργου των κοινοτικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας.
 - ο Επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των φορέων, των Μονάδων και των επαγγελματιών ψυχικής υγείας στη βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και στην ανάπτυξη λειτουργικών διασυνδέσεων με

άλλες υπηρεσίες, αλλά και με την κοινότητα ευρύτερα, διαμέσου των διατομεακών συνεργασιών.

- Επιστημονική και τεχνική υποστήριξη για τη συρρίκνωση και πλήρη κατάργηση των ψυχιατρικών ασύλων και το μετασχηματισμό τους σε αποτελεσματικά και αποδοτικά δίκτυα κοινοτικών υπηρεσιών ψυχικής υγείας.
- Εμφύχωση και κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου (κρατικού και μη κερδοσκοπικού) τομέα ψυχικής υγείας προκειμένου να συγκλίνουν στους στόχους και τις αρχές της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης.
- Υποστήριξη των Τομεακών Επιτροπών Ψυχικής Υγείας σε δραστηριότητες σχεδιασμού, συντονισμού και εφαρμογής δράσεων πρόληψης των ψυχικών διαταραχών και προαγωγής της ψυχικής υγείας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, μεθοδολογιών ανίχνευσης των ψυχικών διαταραχών, εποπτείας, αξιολόγησης και διερεύνησης της χρήσης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας.
- Ακόμη, υποστήριξη των Τομεακών Επιτροπών Ψυχικής Υγείας στην εφαρμογή λειτουργικών διασυνδέσεων μεταξύ των Μονάδων Ψυχικής Υγείας, αλλά και στην ανάπτυξη διατομεακών συνεργασιών.
- Τεχνική υποστήριξη των φορέων, των Μονάδων ψυχικής υγείας, των επαγγελματιών ψυχικής υγείας αλλά και της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων παρακολούθησης των ψυχιατρικών και αποκαταστασιακών υπηρεσιών (monitoring) με την εφαρμογή σύγχρονων κλινικών και αποκαταστασιακών δεικτών και προτύπων.
- Παροχή εξειδικευμένης τεχνικής βοήθειας και υποστήριξης των Μονάδων Ψυχικής Υγείας και των στελεχών τους σε θέματα προάσπισης και προαγωγής των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας, αντιμετώπισης νομικών και θεσμικών προβλημάτων και κινητοποίησης για την εφαρμογή δράσεων “συνηγορίας” και συλλογικής έκφρασης των χρηστών υπηρεσιών ψυχικής υγείας και των οικογενειών τους.

Η υποστήριξη μπορεί να περιλαμβάνει ενδεικτικά τη διενέργεια συσκέψεων εργασίας, workshops, σεμιναρίων, επιτόπιων επισκέψεων σε θέματα υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε. προγραμμάτων αλλά και σε θέματα ενίσχυσης, σε επιστημονικό επίπεδο, της υλοποίησης προγραμμάτων κοινοτικής ψυχιατρικής και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης (νέες πρακτικές, δικτύωση φορέων, ενδοτομεακές και διατομεακές συνεργασίες, δημοσιοποίηση δράσεων, δραστηριότητες ευαισθητοποίησης κ.λπ.).

Δ. Υποστήριξη της δημιουργίας Παρατηρητηρίου Ψυχικής Υγείας

Σκοπός του Παρατηρητηρίου για την ψυχική υγεία είναι η συλλογή και επεξεργασία ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων για τα θέματα που σχετίζονται με την Ψυχική Υγεία (ΨΥ) στην Ελλάδα, η διάχυση βέλτιστων πρακτικών και η κατάρτιση και υποβολή σχετικών μελετών και προτάσεων προς την Πολιτεία και κάθε άλλο ενδιαφερόμενο.

Οι βασικές δραστηριότητες του Παρατηρητηρίου θα είναι οι ακόλουθες :

- Ανάπτυξη εργαλείου αποτύπωσης της Στρατηγικής και μέτρησης της αποτελεσματικότητας των δράσεων και των συγχρηματοδοτούμενων έργων ψυχικής υγείας
- Συλλογή και αξιολόγηση ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων με χρήση του ανωτέρω εργαλείου
- Ανάλυση στοιχείων είτε με πρωτογενή έρευνα και μελέτη, είτε δευτερογενώς.

Παρακολούθηση της εξέλιξης των κλάδων που σχετίζονται με την ΨΥ

- Δημιουργία ομάδων εργασίας και σύνθεση απόψεων με φορείς, κοινωνικούς εταίρους, ειδικούς επιστήμονες, ανεξάρτητες αρχές και άλλα ενδιαφερόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα.
- Αναζήτηση και καταγραφή βέλτιστων πρακτικών από την Ελλάδα και το εξωτερικό - ειδικά από χώρες που έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο στις υποδομές ΨΥ
- Διαμόρφωση σχετικών προτάσεων προς τους φορείς της πολιτείας και τις μονάδες ψυχικής υγείας. Ενημέρωση του κοινού για τα θέματα ψυχικής υγείας.

Στο πλαίσιο του παρόντος έργου θα εκπονηθεί η μελέτη δημιουργίας Παρατηρητηρίου Ψυχικής Υγείας και θα επιχειρηθεί πιλοτική εφαρμογή του σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Επιπλέον, η εν λόγω διακήρυξη στο άρθρο 2.11 προέβλεπε ότι:

“Η Αναθέτουσα Αρχή έχει το δικαίωμα να αναθέσει στον ανάδοχο παρόμοιες υπηρεσίες με τις περιγραφόμενες στην παρούσα μέχρι 50% του προϋπολογισμού της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 25§4 περ. β' του Π.Δ. 60/2007. Το δικαίωμα προαίρεσης ασκείται από την Αναθέτουσα Αρχή εντός τριών ετών από τη σύναψη της αρχικής σύμβασης. Η νέα σύμβαση συνάπτεται κατόπιν διαπραγμάτευσης των δύο μερών.”

Επισημαίνεται ότι το συγκεκριμένο έργο έχει ενταχθεί στο πλαίσιο της οριζόντιας πράξης με τίτλο “Μηχανισμός Υποστήριξης των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και Δικτύωσης-Συνεργασίας σε Τομεακό και Περιφερειακό Επίπεδο”, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού” (κωδ. ΟΠΣ 296345). Ειδικότερα, με την υπ αριθμ 3863/13-8-2010 απόφαση ένταξης της ανωτέρω πράξης εγκρίθηκε επιλέξιμη δαπάνη ύψους 6.000.000 ευρώ, η οποία τροποποιήθηκε (2^η τροποποίηση) με την υπ. αριθμ 6058/30-12-2013 απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Τομέα Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης στα 5.061.083, 00 ευρώ.

2. Με την υπ. αριθμ. ΔΥ6β/Γ.Π/1333309/5.12.2011 απόφαση κατακυρώθηκε το έργο στην ένωση εταιρειών με την επωνυμία “Διαδικασία Α.Ε-Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου-Ίδρυμα Θ & Δ Τσάτσου”. Ακολούθως, συνήφθη η από 19/12/2011 σύμβαση, ύψους 3.036.585,37 ευρώ χωρίς ΦΠΑ και διάρκειας πενήντα έξι (56) μηνών η οποία όριζε ως εξής (άρθρο 11): “Τροποποίηση Σύμβασης-Επέκταση Αντικειμένου : Η Αναθέτουσα Αρχή έχει το δικαίωμα να αναθέσει στον ανάδοχο παρόμοιες υπηρεσίες με τις περιγραφόμενες στην παρούσα μέχρι 50% του προϋπολογισμού της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ 4 περ β' του ΠΔ 60/2007. Το δικαίωμα προαίρεσης ασκείται από την Αναθέτουσα Αρχή εντός τριών ετών από τη σύναψη της αρχικής σύμβασης. Η νέα σύμβαση συνάπτεται κατόπιν διαπραγμάτευσης των μερών.

Η Αναθέτουσα Αρχή με την επιφύλαξη της εξασφάλισης των κατά περίπτωση απαιτούμενων εγκρίσεων, δικαιούται να ζητήσει από τον Ανάδοχο συμπληρωματικές υπηρεσίες από τις προβλεπόμενες στην παρούσα, στην περίπτωση που αυτό αποδειχθεί απαραίτητο για την κάλυψη απρόβλεπτων αναγκών του Εργοδότη, εξ αιτίας οργανωτικών ή άλλων ρυθμίσεων που είναι πιθανόν να προκύψουν και ο Ανάδοχος, στην περίπτωση αυτή, υποχρεούται στην υλοποίηση του έργου σε χρόνο και με τρόπο που θα συμφωνηθεί από κοινού και με κόστος ίδιο ή ανάλογο του προσφερόμενου για ίδιες ή παρόμοιες αντίστοιχα υπηρεσίες. ”

Κατόπιν, με την από 3/4/2012 τροποποίηση της ανωτέρω σύμβασης έλαβαν χώρα οι εξής ουσιώδεις τροποποιήσεις: 1. το συμβατικό τίμημα μειώθηκε σε 2.871.951,22 ευρώ άνευ ΦΠΑ 2. η διάρκεια της σύμβασης μειώθηκε σε σαράντα επτά (47) μήνες.

Στο άρθρο 4 της εν λόγω τροποποίησης ορίζονται τα εξής: “Το συμβατικό τίμημα ανέρχεται στο ποσό των 2.871.951, 22 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, ήτοι συνολικά 3.532.500,00 επιπλέον των δικαιωμάτων προαίρεσης, το οποίο προσδιορίζεται μέχρι 50% του αναφερόμενου συμβατικού τιμήματος, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 4 περ β' του ΠΔ 60/2007.”

3. Στις 24/4/2013 υπεγράφη “ Μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Επιτρόπου Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και ένταξης κυρίου Laszlo Andor και του Υπουργού Υγείας κ. Α. Λυκουρέντζου”. Το Μνημόνιο συνοδεύεται από σχέδιο δράσης για την υλοποίησή του στο οποίο ορίζονται σαφή χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσης και οι εμπλεκόμενοι σε κάθε δράση φορείς.

4. Με το υπ αριθμ Υ5α,β/ΔΥ/21-10-2013 Υπηρεσιακό Σημείωμα της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας προς τον αρμόδιο Υφυπουργό και τον Γενικό Γραμματέα ορίζεται και αναλύεται η ανάγκη παροχής πρόσθετων υπηρεσιών υποστήριξης για την υλοποίηση του προαναφερθέντος Μνημονίου Συνεργασίας .

5. Με το υπ αριθμ Υ5α,β/Γ.Π.οικ109464/27-11-2013 έγγραφο της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας διαβιβάσθηκαν στη Διεύθυνση Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού η αναλυτική περιγραφή του πρόσθετου φυσικού αντικειμένου και οι τεχνικές προδιαγραφές του, οι οποίες είναι οι εξής:

A. Υπηρεσίες υποστήριξης της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας στη διενέργεια διοικητικό – οικονομικών ελέγχων

Η κατηγορία υπηρεσιών θα αφορά σε υποστήριξη των στελεχών της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας προκειμένου να διενεργούνται έλεγχοι σε πρωτοβάθμιο επίπεδο των Μονάδων Ψυχικής Υγείας Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου βάσει των ισχυουσών διατάξεων περί αδειοδότησης μονάδων ψυχικής υγείας, κοστολόγησης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, διοικητικό – οικονομικής διαχείρισης (Υ5α,β/Γ.Π.οικ.39321 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 453/16.04.2010) και οργάνωσης και λειτουργίας ανά τύπο μονάδας ψυχικής υγείας. Ειδικότερα, με βάση τη συμπλήρωση των υπουργικών αποφάσεων περί του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας των Μονάδων Ψυχικής Υγείας (Οικοτροφεία, Ξενώνες, ΠΔ, Κινητές Μονάδες, Κέντρα Ημέρας), όπου ενσωματώνεται το μοντέλο κοστολόγησης υπηρεσιών ψυχικής υγείας ανά ωφελούμενο και τύπο μονάδας ψυχικής υγείας, η διενέργεια των ελέγχων και των αποτελεσμάτων τους κρίνεται επιβεβλημένη προκειμένου στα πρώτα και ενδιάμεσα στάδια εφαρμογής του μοντέλου κοστολόγησης να διασφαλίζονται πλήρως οι προϋποθέσεις κάλυψης δαπανών που υπολογίζονται με βάση την κοστολόγηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Η κατηγορία υπηρεσιών προβλέπεται ως μέρος θεματικής προτεραιότητας του Σχεδίου Δράσης για την υλοποίηση της Συμφωνίας μεταξύ του Επιτρόπου Απασχόλησης, κοινωνικών υποθέσεων και ένταξης του LASZLO ANDOR και του Υπουργού Υγείας του ΑΝΔΡΕΑ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΥ.

Για αυτή την κατηγορία υπηρεσιών θα διενεργηθούν έλεγχοι στο σύνολο των φορέων ψυχικής υγείας, οι οποίοι επιχορηγούνται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό και σήμερα ανέρχονται σε 65.

A1. Οι υπηρεσίες θα διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:

- Υπηρεσίες Προετοιμασίας Ελέγχου

Ενδεικτικά, αναφέρονται:

- Στοιχεία προϋπολογισμού και απολογισμού φορέα
- Στοιχεία κίνησης ωφελουμένων ανά φορέα
- Στοιχεία εκθέσεων οργάνων ελέγχου
- Στοιχεία τήρησης προϋποθέσεων κάλυψης δαπανών που υπολογίζονται με βάση την κοστολόγηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας
- Στοιχεία υποβολής στο Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας
- Στοιχεία αναφορών Τομεακών Επιτροπών περιοχής ευθύνης

- Υπηρεσίες κατά τον επιτόπιο Έλεγχο

Ενδεικτικά, αναφέρονται:

- Έλεγχος καταλόγου ωφελουμένων – επαλήθευση
- Έλεγχος εργαζόμενων ανά ειδικότητα – Καταγραφή εργαζομένων κατά τον επιτόπιο έλεγχο
- Έλεγχος Καταγραφής εσόδων – εξόδων ανά φορέα
- Συμβάσεις με τρίτους – Έλεγχος ΑΠΥ
- Συμβάσεις με ασφαλιστικούς φορείς – Συμβάσεις με Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- Έλεγχος Κατάστασης Επιθεώρησης Εργασίας
- Στοιχεία κτηρίου και υποδομών – εξοπλισμού
- Στοιχεία Συνταγογράφησης Φαρμάκων
- Έλεγχος όρων αδειών λειτουργίας

- Υπηρεσίες επαλήθευσης στοιχείων ελέγχου και αναφοράς

Ενδεικτικά, αναφέρονται:

- Έλεγχος επιλεξιμότητας δαπανών με βάση το μοντέλο κοστολόγησης υπηρεσιών ψυχικής υγείας – Συσχετισμός με απολογιστικά στοιχεία
- Μισθοδοτικές καταστάσεις φορέα
- Καταστάσεις ωφελουμένων ανά ασφαλιστικό φορέα – Συμβάσεις με Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- Έλεγχος εσόδων από νοσήλια - ίδια μέσα – χορηγίες
- Προετοιμασία διασταυρώσεων στοιχείων ωφελουμένων με τρίτους (ΥΠΟΙΟ-TAXISNET, ΕΟΠΥΥ, ΗΔΙΚΑ)
- Δειγματοληπτική επικοινωνία με ωφελούμενους ή συγγενικό περιβάλλον τους

- Ανάλυση αποκλίσεων βάσει αδειών λειτουργίας – απεσταλμένων στοιχείων – στοιχείων τηρούμενων στο Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Μονάδων Ψυχικής Υγείας
- Έκδοση αναφοράς

B. Υπηρεσίες υποστήριξης της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας σε ελέγχους αξιολόγησης ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών

Η κατηγορία υπηρεσιών θα αφορά σε υποστήριξη των στελεχών της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας προκειμένου να διενεργούνται έλεγχοι σε πρωτοβάθμιο επίπεδο των Μονάδων Ψυχικής Υγείας Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου βάσει των ισχυουσών διατάξεων περί αδειοδότησης μονάδων ψυχικής υγείας, κοστολόγησης των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, διοικητικό – οικονομικής διαχείρισης (Υ5α,β/Γ.Π.οικ.39321 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 453/16.04.2010) και οργάνωσης και λειτουργίας ανά τύπο μονάδας ψυχικής υγείας. Ειδικότερα, με βάση τη συμπλήρωση των υπουργικών αποφάσεων περί του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας των Μονάδων Ψυχικής Υγείας (Οικοτροφεία, Ξενώνες, ΠΔ, Κινητές Μονάδες, Κέντρα Ημέρας), όπου ενσωματώνεται το μοντέλο κοστολόγησης υπηρεσιών ψυχικής υγείας ανά ωφελούμενο και τύπο μονάδας ψυχικής υγείας, η διενέργεια των ελέγχων και των αποτελεσμάτων τους κρίνεται επιβεβλημένη προκειμένου στα πρώτα και ενδιάμεσα στάδια εφαρμογής του μοντέλου κοστολόγησης να διασφαλίζονται πλήρως οι προϋποθέσεις κάλυψης δαπανών που υπολογίζονται με βάση την κοστολόγηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Η κατηγορία υπηρεσιών προβλέπεται ως μέρος θεματικής προτεραιότητας του Σχεδίου Δράσης για την υλοποίηση της Συμφωνίας μεταξύ του Επιτρόπου Απασχόλησης, κοινωνικών υποθέσεων και ένταξης του LASZLO ANDOR και του Υπουργού Υγείας και ΑΝΔΡΕΑ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΥ.

Για αυτή την κατηγορία υπηρεσιών θα διενεργηθούν έλεγχοι στο σύνολο των φορέων ψυχικής υγείας, οι οποίοι επιχορηγούνται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό και σήμερα ανέρχονται σε 65.

B1. Οι υπηρεσίες θα διακρίνονται σε τρείς κατηγορίες:

- **Υπηρεσίες Προετοιμασίας Ελέγχου**
 - Στοιχεία τήρησης αδειών ίδρυσης και λειτουργίας
 - Στοιχεία κίνησης ωφελουμένων ανά μονάδα ψυχικής υγείας κάθε φορά
 - Στοιχεία εκθέσεων οργάνων ελέγχου για θέματα ποιότητας
 - Στοιχεία αναφορών Τομεακών Επιτροπών περιοχής ευθύνης
- **Υπηρεσίες κατά τον επιτόπιο Έλεγχο**
 - Έλεγχος τήρησης όρων αδειών ίδρυσης και λειτουργίας
 - Φάκελος ωφελουμένου – Εξειδικευμένο Θεραπευτικό Σχέδιο
 - Αναλογία προσώπου αναφοράς προς ασθενείς
 - Χρόνοι παραμονής ωφελουμένων σε στεγαστικές δομές
 - Φαρμακευτική αγωγή
 - Έλεγχος κατάστασης ωφελουμένων – επαλήθευση παρευρισκομένων
 - Έλεγχος κριτηρίων αξιολόγησης ποιότητας βάσει νέου προτύπου μοντέλου ποιότητας

- Έλεγχος εφαρμογής αρχών τομεοποίησης
- **Υπηρεσίες επαλήθευσης στοιχείων ελέγχου και αναφοράς**
 - Έλεγχος ιστορικού φακέλων ωφελουμένων
 - Έλεγχος τήρησης κριτηρίων και διαδικασιών παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας προς τους ωφελούμενους
 - Εκπόνηση αναφοράς σχετικά με το βαθμό προόδου κάθε ωφελούμενου
 - Εκτίμηση συνεισφοράς του φορέα στη διαδικασία τομεοποίησης
 - Αξιολόγηση έργου ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης που επιτελεί ο φορέας
 - Συσχετισμός στοιχείων με εκθέσεις – αναφορές οργάνων που εμπλέκονται στην παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας
 - Απογραφή ωφελουμένων ατόμων με ψυχικές διαταραχές σε στεγαστικές δομές
 - (στοιχεία δημογραφικά, επιδημιολογικά, στοιχεία νοσηλειών-υποτροπών, στοιχεία που αφορούν την ψυχοπαθολογία και τη λειτουργικότητα των νοσηλευμένων και στοιχεία για ασθενείς διεγερτικούς που χρήζουν εξειδικευμένης υποστήριξης) – τα σχετικά στοιχεία θα αξιοποιηθούν για την περαιτέρω εξειδίκευση της κοστολόγησης ανά τύπο ασθενή
 - Απογραφή ωφελουμένων ατόμων με ψυχικές διαταραχές σε μη-στεγαστικές κοινοτικές δομές
 - στοιχεία δημογραφικά, επιδημιολογικά, στοιχεία νοσηλειών-υποτροπών – τα σχετικά στοιχεία θα αξιοποιηθούν ώστε να προσδιοριστεί η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης σε ό,τι αφορά τις νοσηλείες ακούσιες-εκούσιες (αριθμός, χρόνος νοσηλείας) και την έκταση της ιδρυματοποίησης των ωφελούμενων ασθενών

Γ. Υπηρεσίες υποστήριξης της υλοποίησης ορισμένων θεματικών προτεραιοτήτων του αναθεωρημένου Συμφώνου L. ANDOR – Α. ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΥ

Η κατηγορία υπηρεσιών αφορά στην παροχή τεχνικής υποστήριξης για την υλοποίηση συγκεκριμένων ενεργειών, οι οποίες ζητούνται ως μέρος θεματικής προτεραιότητας του Σχεδίου Δράσης για την υλοποίηση της Συμφωνίας μεταξύ του Επιτρόπου Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης και του LASZLO ANDOR και του Υπουργού Υγείας και ΑΝΔΡΕΑ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΥ.

Οι ενέργειες αυτές θα αφορούν :

- **Γ1. Εκπόνηση προδιαγραφών νέου συστήματος**
 - Προσδιορισμός αριθμού και είδους προσωπικού/τύπο δομής
 - Επαναπροσδιορισμός κτιριολογικών προδιαγραφών /είδος δομής
- **Γ2. Ενίσχυση του πλαισίου αξιολόγησης ποιότητας των μονάδων ψυχικής υγείας μέσω ενός μοντέλου ποιοτικών προτύπων των παρεχομένων υπηρεσιών ψυχικής υγείας**
 - Σχεδιασμός και ανάπτυξη νέων εργαλείων παρακολούθησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών ψυχικής υγείας
 - Προετοιμασία θεσμοθέτησης πλαισίου αξιολόγησης ποιότητας

- **Γ3. Βιωσιμότητα Συστήματος**
 - Διερεύνηση πιθανών εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης ή μίγματος χρηματοδότησης από διαφορετικές πηγές. Αξιοποίηση ευρωπαϊκών πρακτικών
 - Εξεύρεση ενός μόνιμου και οριστικού τρόπου σταθερής χρηματοδότησης των δομών χωρίς τη συνδρομή των Ευρωπαϊκών Ταμείων. Θεσμοθέτηση του νέου τρόπου χρηματοδότησης
- **Γ4. Υποστήριξη του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Τομεακών Επιτροπών μέσω ενός Συστήματος Επικοινωνίας και Διαχείρισης Εγγράφων** σε πραγματικό χρόνο, όπου τα μέλη των Τομεακών Επιτροπών Ψυχικής Υγείας και οι Μονάδες Ψυχικής Υγείας θα επικοινωνούν μεταξύ τους και θα διακινούν προτυποποιημένα έγγραφα (ηλεκτρονικές φόρμες) για τη παραπομπή ψυχικά ασθενών στο κατάλληλο επίπεδο παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας αξιοποιώντας στοιχεία από το Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Μονάδων Ψυχικής Υγείας της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας (π.χ. κενές θέσεις με βάση την πληρότητα στεγαστικών δομών, κ.λπ.) με προβαλλόμενες πληροφορίες σε γεωχωρικά δεδομένα (π.χ. διαθέσιμες κενές θέσεις σε στεγαστικές μονάδες) σε πραγματικό χρόνο.
- **Γ5. Υποστήριξη του μοντέλου κοστολόγησης ανά ωφελούμενο μέσω μιας εφαρμογής καταχώρησης και ελέγχου στοιχείων κόστους.** Η εφαρμογή θα πρέπει να είναι web-enabled και να διαλειτουργεί με το Πληροφοριακό Σύστημα Παρακολούθησης Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας. Η εφαρμογή θα πρέπει να διενεργεί αυτοματοποιημένους ελέγχους των καταχωρούμενων στοιχείων και να παράγει αναφορές κοστολόγησης των υπηρεσιών ανά φορέα και μονάδα ψυχικής υγείας σε μηνιαία και τρίμηνη βάση.
- **Γ6. Εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης στο πλαίσιο του μετασχηματισμού των υφιστάμενων ψυχιατρικών νοσοκομείων και μεταβολής των οργανισμών τους**
 - Επαναπροσδιορισμός σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του πλαισίου έκδοσης εισαγγελικών παραγγελιών για ψυχικά ασθενείς – Πρόταση Τροποποίησης του θεσμικού πλαισίου για τους ακαταλόγιστους
 - Υποστήριξη στη θεσμοθέτηση του μετασχηματισμού των εναπομεινάντων Ψυχιατρικών Νοσοκομείων ως Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου των

6. Με το αριθμ. 1/17-12-2013 Πρακτικό της, η Επιτροπή Διενέργειας και Αξιολόγησης αποτελεσμάτων διαγωνισμού, εξέτασε το πρόσθετο φυσικό αντικείμενο και εισηγείται την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία διαπραγμάτευσης.

7. Κατόπιν των ανωτέρω, το Υπουργείο Υγείας (Διεύθυνση Προμηθειών & Διαχείρισης Υλικού), με το με αριθμ. πρωτ. Β4.α/οικ 12112/06.02.2014 έγγραφο-αίτημά του, αιτείται τη σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σύναψη σύμβασης συμπληρωματικών υπηρεσιών του έργου “Μηχανισμός Υποστήριξης των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και Δικτύωσης-Συνεργασίας σε Τομεακό και Περιφερειακό Επίπεδο” προϋπολογιζόμενης δαπάνης € 1,355.200,00 μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και διάρκειας είκοσι δύο μηνών με βάση το άρθρο 25 παρ. 4 περ. α του Π.Δ. 60/2007 .

II. Νομικό πλαίσιο

8. Το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ, υποπερίπτωση δδ) του ν. 4013/2011 ορίζει ότι: “δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της

διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων.”

9. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 ορίζει ότι:

“Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...]

β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, είτε ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V, είτε iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος II A, υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II B.”

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του αριθ. 1336/2013 Κανονισμού για την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/EK, 2004/18/EK και 2009/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε στις 134.000 και 207.000 ευρώ αντίστοιχα.

10. Στο π.δ. 60/2007 και ειδικότερα στο άρθρο 25 προβλέπεται ότι:

«Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις [...]

4. Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων και υπηρεσιών: α) όταν αφορούν συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχικώς κατακυρωθείσα μελέτη ούτε στην αρχική σύμβαση και τα οποία, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαία για την εκτέλεση των εργασιών ή της υπηρεσίας, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί τις υπηρεσίες αυτές ή την υπηρεσία αυτή, εφόσον τα συμπληρωματικά έργα ή οι υπηρεσίες είτε δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές είτε μπορούν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, πλην όμως είναι απόλυτα αναγκαία για την ολοκλήρωσή της. Το σωρευτικό ποσό των συναπτομένων συμβάσεων συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 50% του ποσού της αρχικής σύμβασης.»

III. Νομική Εκτίμηση

11. Το υπό εξέταση αίτημα του Υπουργείου Υγείας αφορά τη σύναψη σύμβασης συμπληρωματικών υπηρεσιών του έργου “Μηχανισμός Υποστήριξης των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και Δικτύωσης-Συνεργασίας σε Τομεακό και Περιφερειακό Επίπεδο” προϋπολογιζόμενης δαπάνης €1,355.200,00 μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και διάρκειας είκοσι δύο (22) μηνών. Δεδομένου ότι η προϋπολογισθείσα δαπάνη της κύριας σύμβασης ανερχόταν στο ποσό των 3.850.000€ (χωρίς ΦΠΑ), η δε τροποποιημένη συμβατική αμοιβή στο ποσό των 2.871.951,22 € (χωρίς Φ.Π.Α) και η αιτούμενη συμπληρωματική σύμβαση αποτελεί παρακολούθημα της αρχικής σύμβασης, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ’ άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ’ υποπερ. δδ’ του Ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

12. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8^{ης} Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56).

13. Συναφώς επισημαίνεται ότι, οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

14. Στο υπό εξέταση αίτημα, όπως υποβλήθηκε από τον φορέα και ειδικότερα στο με αριθμ. Πρωτ. Υ5α,Β/ΔΥ/27-2-2014 υποβληθέν υπηρεσιακό σημείωμα της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας, γίνεται σαφής αναφορά στο άρθρο 25 παρ 4 περ α’ με περαιτέρω τεκμηρίωση των προϋποθέσεων συνδρομής του, ως η πλέον κατάλληλη νομική βάση για να αιτιολογήσει την νομιμότητα της σύναψης της αιτούμενης συμπληρωματικής σύμβασης.

i) Σχετικά με την συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α) του Π.Δ. 60/2007

Από την διάταξη του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α του Π.Δ. 60/2007 συνάγεται σαφώς ότι η κατάρτιση συμπληρωματικών συμβάσεων με τον ανάδοχο ήδη εκτελούμενης δημόσιας σύμβασης έργου ή υπηρεσίας αποτελεί εξαιρετική διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης με διαπραγμάτευση και για το λόγο αυτό εφαρμόζεται μόνο υπό τις αναφερόμενες περιοριστικά στο νόμο προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, για την κατάρτιση συμπληρωματικής σύμβασης υπηρεσιών με διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) οι συμπληρωματικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρουσιάζουν αναγκαία συνάφεια με το αρχικό συμβατικό αντικείμενο, αλλά δεν περιελήφθησαν στην αρχικά συναφθείσα σύμβαση,

β) η παροχή των υπηρεσιών αυτών θα πρέπει να έχει καταστεί αναγκαία για την εκτέλεση του αρχικού συμβατικού αντικειμένου λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων,

γ) οι συμπληρωματικές υπηρεσίες είτε δεν μπορούν να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές είτε μπορούν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, πλην όμως είναι απόλυτα αναγκαίες για την ολοκλήρωσή της.

δ) το συνολικό ποσό αυτών των συμβάσεων, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αρχικής σύμβασης (βλ. ενδεικτικά, ΔΕΕ στην υπόθεση 601/2010 *Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας*, Ελ. Συν./Τμ. Μείζονος Επταμελούς Σύμβασης 3210/2011, 2429/2011, Ελ. Συν. /Τμ. VI, 897/2012, 288/2012, 2069/2010).

Ειδικότερα, ως προς την πλήρωση της α) προϋπόθεσης:

Όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα έγγραφα, οι αιτούμενες υπηρεσίες που ζητούνται μπορούν να θεωρηθούν συναφείς με τις ήδη παρεχόμενες, όπως περιγράφονται στα συμβατικά τεύχη. Ειδικότερα, οι αιτούμενες υπηρεσίες που αφορούν τη διενέργεια διοικητο-οικονομικών ελέγχων, τη διενέργεια ελέγχων αξιολόγησης της ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών και υπηρεσίες υποστήριξης ορισμένων θεματικών προτεραιοτήτων του «Μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του Επιτρόπου Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και ένταξης κυρίου Laszlo Andor και του Υπουργού Υγείας κ. Α. Λυκουρέντζου» σχετίζονται με τις ήδη παρεχόμενες υπηρεσίες ωρίμανσης και υλοποίησης των έργων ψυχικής υγείας καθώς και με τις υπηρεσίες εξειδικευμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών και υπηρεσίες δημιουργίας παρατηρητηρίου για τη ψυχική υγεία, όπως περιγράφηκαν ανωτέρω στην ενότητα Ι, καθώς εμπίπτουν στη γενικότερη κατηγορία των τεχνικών/υποστηρικτικών υπηρεσιών στον τομέα της ψυχικής υγείας. Επιπλέον, όπως προκύπτει από την εξέταση των συμβατικών τευχών, οι αιτούμενες υπηρεσίες δεν είχαν περιληφθεί στην αρχική σύμβαση που υπεγράφη στις 19/12/2011, καθώς φαίνεται να σχετίζονται άμεσα με θεματικές προτεραιότητες του σχετικού προαναφερθέντος Μνημονίου που υπογράφηκε στις 24/4/2013.

Ως προς την πλήρωση της β) προϋπόθεσης:

Σύμφωνα με πάγια θέση της νομολογίας, ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ανάγονται στο χρόνο κατάρτισης της αρχικής σύμβασης και τα οποία, παρότι ο αρχικός σχεδιασμός με βάση τον οποίο προσδιορίσθηκε το αντικείμενο της σύμβασης υπήρξε κατά το δυνατόν πλήρης και ακριβής, αντικειμενικά δεν μπορούσαν να προβλεφθούν, σύμφωνα με τους κανόνες επιμέλειας του μέσου συνετού ανθρώπου του οικείου κλάδου ώστε να ενταχθούν στο αρχικό έργο και τη συναφθείσα σύμβαση, ενώ περαιτέρω οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση του απρόβλεπτου δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη. Δεν θεωρούνται συμπληρωματικές οι υπηρεσίες που αφορούν στην επέκταση του τεχνικού αντικειμένου της σύμβασης ή στη βελτίωση της ποιότητάς του, καθώς είναι ανεπίτρεπτη η εκ των υστέρων μεταβολή του αντικειμένου της σύμβασης, που δεν ήταν γνωστή στο σύνολο των διαγωνιζομένων κατά την υποβολή της προσφοράς τους και δεν αποτέλεσε τη βάση της διαδικασίας ανάδειξης αναδόχου (Ελ. Συν./Τμ. Μείζονος - Επταμελούς Σύμβασης 3205/2011, 3030/2011, 2489/2011, Ελ. Συν. /Τμ. VI/, 2158/2011, 2069/2010, 108/2007, 232/2006, 216/2006, 197/2006, 192/2006, 98/2006).

Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το διδόμενο ιστορικό, οι υπηρεσίες της υπό ανάθεσης σύμβασης προέκυψαν σε συνέχεια της υπογραφής στις 24-4-2013 του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Επιτρόπου Απασχόλησης Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, κ. L. Andor, και του Υπουργού Υγείας, κ. Α. Λυκουρέντζου στο πλαίσιο της συνέχισης της προώθησης μέτρων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ελλάδος για την ενίσχυση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι το Μνημόνιο Συνεργασίας για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση εντάσσεται σε μια σειρά μέτρων με σκοπό την προώθηση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, στις 7/4/2009 υπεγράφη για πρώτη φορά μια Συμφωνία για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση, μεταξύ του τ. αρμοδίου Επιτρόπου, κ. Spidla και του τ. Υπουργού Υγείας, κ. Αβραμόπουλου, με την οποία η Ελληνική κυβέρνηση δεσμευόταν να διασφαλίσει τη λειτουργία του προγράμματος 'ΨΥΧΑΡΓΩΣ' και την ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015. Συνεπώς, η υπογραφή του εν λόγω Μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του Επιτρόπου, κ. Andor, και του Υπουργού Υγείας, κ. Λυκουρέντζου, δεν αποτελεί απρόβλεπτη περίπτωση, αλλά πιθανή και συνήθη εξέλιξη προς την κατεύθυνση της ολοκλήρωσης της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα και ως τέτοια, θεωρείται ότι μπορούσε να προβλεφθεί από την αναθέτουσα αρχή.

Εξάλλου, οι όροι του νέου Μνημονίου Συνεργασίας για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση δεν επεβλήθησαν μονομερώς στην αναθέτουσα αρχή, αντιθέτως αποτέλεσαν προϊόν διαβούλευσης μεταξύ της Ε.Ε. και της Ελληνικής Κυβέρνησης και εξ αυτού του λόγου δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν την έννοια «των μη προβλέψιμων περιστάσεων» κατά τις ανωτέρω διατάξεις.

Ως προς την πλήρωση της γ) προϋπόθεσης:

Σύμφωνα με τα υποβληθέντα έγγραφα και στοιχεία συνάγεται ότι οι εν λόγω αιτούμενες υπηρεσίες είναι διακριτές από τις ήδη εκτελούμενες και συνεπώς μπορούν να διαχωριστούν από την τελική σύμβαση. Επιπλέον, όσον αφορά την αναγκαιότητα τους για την ολοκλήρωσή της, επισημαίνεται ότι το αντικείμενο της σύμβασης, όπως περιγράφεται στο προαναφερθέν άρθρο 2 αυτής, αφορά κυρίως στον σχεδιασμό και εφαρμογή των παρεμβάσεων στον τομέα της ψυχικής υγείας και είναι κατά συνέπεια διαφορετικό από το αντικείμενο της αιτούμενης σύμβασης που επικεντρώνεται ιδίως στη διενέργεια ελέγχων και στην υλοποίηση νέων θεματικών με απώτερο σκοπό την συνέχιση της υλοποίησης της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης, όπως διαμορφώθηκε με το υπογραφέν μνημόνιο συνεργασίας και την επακόλουθη διασφάλιση επιπλέον ευρωπαϊκών κονδυλίων.

Ενόψει αυτών, παρέλκει η εξέταση της δ) προϋπόθεσης και η Αρχή κρίνει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διατάξεως του άρθρου 25 παρ. 4 περ α'.

15. Από τη μελέτη του φακέλου της υπόθεσης δεν προέκυψαν άλλα στοιχεία που να αποδεικνύουν και να αιτιολογούν ειδικά και με επαρκή τεκμηρίωση τη συνδρομή περιστάσεων που επιτρέπουν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007.

Σύμφωνα όμως με τη γνώμη του μέλους Δημ. Σταθακόπουλου και κατόπιν της ακρόασης της Δ/ντριας της Δ/σης Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού του Υπουργείου Υγείας, κ. Κατσικάρου, από μελέτη του αιτήματος και εν γένει του φακέλου με τα συνοδευτικά έγγραφα της αιτούσας – αναθέτουσας αρχής προκύπτει ότι οι υπηρεσίες της υπό ανάθεση σύμβασης, δεν μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση, χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα για την αναθέτουσα αρχή, ενώ έστω και εάν υπήρχε δυνατότητα διαχωρισμού τους, τούτες είναι απόλυτα αναγκαίες για την τελειοποίηση και το ενιαίο του έργου. Επιπλέον κατά την άποψη του μέλους, ο ισχυρισμός

της αναθέτουσας αρχής ότι η υλοποίηση των δεσμεύσεων του Μνημονίου Συνεργασίας για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την χρηματοδότηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας της χώρας από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε. και ως εκ τούτου, τυχόν καθυστερήσεις στην εκταμίευση των χρηματοδοτήσεων από την Ε.Ε., δεδομένης της τρέχουσας δημοσιονομικής συγκυρίας και των περιορισμένων δυνατοτήτων του κρατικού προϋπολογισμού, θα προκαλέσει σημαντικές δυσλειτουργίες στη λειτουργία των υπηρεσιών ψυχικής υγείας και πιθανή παύση της λειτουργίας επιμέρους μονάδων, ασκεί πλήρη επιρροή και αρκεί για τη θεμελίωση της συνδρομής της ανωτέρω ή κάποιας άλλης εκ των προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 25 παρ. 4 του π.δ. 60/2007 και πρέπει να γίνει δεκτός. Ενόψει αυτών το μέλος **Δημ. Σταθακόπουλος** θεωρεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διατάξεως του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α και η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ θα έπρεπε να κάνει δεκτό το αίτημα του Υπουργείου Υγείας και να παράσχει σύμφωνη γνώμη για την σκοπούμενη υιοθέτηση της εξαιρετικής διαδικασίας διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του π.δ/τος 60/07.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ **κατά πλειοψηφία** αποφασίζει:

Την **απόρριψη του αιτήματος** του Υπουργείου Υγείας **και την μη παροχή σύμφωνης γνώμης**, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. γ περ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση, **λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.**

Αθήνα 26 Μαρτίου 2014
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Ράικος Δημήτριος